

sat sig. Dér, hvor han sætter sin Finger som Kunstner, bliver der højt til Loftet og vidt til Væggene, og det er ikke en daarlig Egenskab at have i et Parlament. Jeg vilde ønske, det var ham, Rigsdagen havde givet den Opgave at smykke den mislykkede Fællessal, vi har herude. Jeg er vis paa, at hvis han var Mesteren dér, vilde Salen vinde, paa samme Maade som Viborg Domkirke vandt, da Joakim Skovgaard kom til. — Det er altsaa et Sidespring, som jeg ikke kunde undlade at tage i denne Tid, da der skrives og drøftes saa meget om Kunsten, og fordi vor Rigsdagsbygning i den Henseende ikke har taget det Standpunkt, som i alt Fald jeg anser for det kunstnerisk forvarlige.

Men jeg gaar tilbage til dette Pædagogord: Giv mig Lov til at vælge vore Børns Sange, og jeg bekymrer mig ikke om, hvem der skal skrive mit Folks Love. Det er Mottoet for det Arbejde, som gøres ude i Hovedstadens Forstads kvarterer, ude i disse Gaarde og Gyder, i disse Kælder- og Kvistetager, og alt hvad der ligger derimellem, blandt de Børn, der gaar for Lud og koldt Vand. Det er et uhyre Arbejde, og der er faa Arbejdere i denne Vingaard. Ære være dem, der har begyndt at gøre Arbejdet! Men jeg tror ikke, det kan gøres til fulde, medmindre det offentlige træder til og støtter Arbejdet. Og det Arbejde blandt de Børn, der lever i disse aandeligt og økonomisk fortvivlede Forhold, er et Arbejde, der vil lette Finansloven og lette det danske Folks Samvittighed. Vore Udgifter til Optræksanstalter og Fængsler vil blive mindre, hvis vi tager fat dér. Thi hvad nytter det med vor Folkeskole, naar de Børn, der skal ind i den, allerede er fordærvede og ødelagte, inden den faar fat paa dem? Jeg forstaar ikke, hvordan man kan vente, at de Børn, der har levet deres Liv dér — og det er jo Tusinder af Børn —, skal kunne synge Sangen: Der er et yndigt Land. Hvis jeg var født under de Kaar, som de Børn lever under, vilde jeg synge Internationale, ja, selv 3die Internationale vilde jeg synge med. Hvis Samfundet vil redde sig fra den Hær, der kommer ud deraf, maa der gøres et Arbejde. Det er den forebyggende Børneforsorg, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen forleden Dag talte om, som det offentlige, Stat og Kommune, maa tage sig paa. Naar man taler om Bolignøden for Tiden, er det ikke det, der er det værste, at man ikke kan faa Tag over Hovedet i København, men det værste er dette, at der er nogen, der har et Tag over Hovedet, som er værre

end intet Tag, for det er aandelig Død, der maa blive Følgen af de Hjem — nej, Hjem kan der ikke være Tale om, for der skal flere Rum til at danne et Hjem. Der kan ikke være Tale om, at der kan vokse en aandeligt sund Slægt op i disse Bygninger. Døden er bedre end Liv for disse Væsener, som Samfundet finder sig i vokser op derude. Det er den økonomiske Liberalismes Pestbyld, vi har i disse Forstæder, og det er det, den moderne Tid maa tage fat paa, og det er det, som et Parti som det, jeg har den Ære at tilhøre, altid vil have Forstaaelse for.

Men naar de saa kommer ud af Folkeskolen — det har der været talt om flere Gange, og jeg har ogsaa haft Lejlighed til det her —, er det uhyggeligt dette, at naar Samfundet har haft Tilsyn med dem en Tid, slipper de baade deres Hjem — det kan være tarveligt nok, men det er dog et vist Baand —, og de slipper Skolen, de slipper paa een Gang Taget og kommer til at gaa for Lud og koldt Vand. Denne Ungdom, der er kommet ind i Skolen, efter at den har gjort sine Erfaringer i Baggaarde og Gyder og alle de Lokalteter, som er i disse Forstæder, denne Ungdom, som Skolen ikke har kunnet faa Bugt med, og som nu gaar ud i Samfundet, det er den, der danner den Hær, som ødelægger eller er en Fare for det moderne Samfund. En Hær af disse paa Tusinder er en Fare for et Samfund paa Millioner. Derfor har Versailles-Traktatens § 427 en Udtalelse, hvori det hedder, at de høje kontraherende Parter anser det for værende af selvfølgelig og paatrængende Betydning, nemlig dette: Forpligtelsen til at indføre Indskrænkninger i unge Menneskers Arbejde, for at de kan fortsætte deres Uddannelse og den legemlige Udvikling sikres. Det er det, der er Sagen, at disse unge Mennesker nu faar saa megen Fritid. Man kan tale om, og det bør der tales om, at der tages Forholdsregler imod disse unge Menneskers store Indtægter i Forhold til deres nødvendige Trang. Men det vigtigste vil være dette — og det kommer vi vanskeligt bort fra — at vi giver dem Trang til at anvende deres Penge paa en anden Maade end den at give dem ud, saa at Valutaten stiger, som det hedder sig. Det er dette, at vi forstaar at give dem aandelige Interesser, andre Interesser end dem, de nu har, og det er dette, Ungdomsskolen for unge Mennesker fra 14 til 18 Aar skulde tjene til. Naar det er blevet sagt fra en vis Side, at denne Skole skulde skade den danske Folkehøjskole, saa vil jeg sige, at den vilde netop være en herlig Forskole for den danske Folkehøjskole, hvis den dæves rigtigt, hvis man i